

ΜΑΘΗΜΑ / ΤΑΞΗ:	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ / Γ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:	13/12/2025

Ὅστε προσήκει τούτους εὐδαιμονεστάτους ἡγεῖσθαι, οἵτινες ὑπὲρ μεγίστων καὶ καλλίστων κινδυνεύσαντες οὕτω τὸν βίον ἐτελεύτησαν, οὐκ ἐπιτρέψαντες περὶ αὐτῶν τῇ τύχῃ οὐδ' ἀναμείναντες τὸν αὐτόματον θάνατον, ἀλλ' ἐκλεξάμενοι τὸν κάλλιστον. Καὶ γάρ τοι ἀγήρατοι μὲν αὐτῶν αἱ μνήμαι, ζηλωταὶ δὲ ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων αἱ τιμαί· οἱ πενθοῦνται μὲν διὰ τὴν φύσιν ὡς θνητοί, ὑμνοῦνται δὲ ὡς ἀθάνατοι διὰ τὴν ἀρετὴν. Καὶ γάρ τοι θάπτονται δημοσίᾳ, καὶ ἀγῶνες τίθενται ἐπ' αὐτοῖς ῥώμης καὶ σοφίας καὶ πλούτου, ὡς ἀξιους ὄντας τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ τετελευτηκότας ταῖς αὐταῖς τιμαῖς καὶ τοὺς ἀθανάτους τιμᾶσθαι. Ἐγὼ μὲν οὖν αὐτοὺς καὶ μακαρίζω τοῦ θανάτου καὶ ζηλῶ, καὶ μόνοις τούτοις ἀνθρώπων οἶμαι κρεῖττον εἶναι γενέσθαι, οἵτινες, ἐπειδὴ θνητῶν σωμάτων ἔτυχον, ἀθάνατον μνήμην διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτῶν κατέλιπον.

Λυσίας, Ἐπιτάφιος τοῖς Κορινθίων βοηθοῖς 79-81

Β.ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1.Να μεταφραστεῖ το απόσπασμα: «Καὶ γάρ τοι θάπτονται δημοσίᾳ ... διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτῶν κατέλιπον».

(μονάδες 3)

Και γι'αυτό θάπτονται με δημόσια φροντίδα και γίνονται προς τιμὴν τους αγῶνες δύναμης και σοφίας και πλούτου με την ιδέα ὅτι εἶναι ἀξιοὶ αὐτοὶ που πέθαναν στον πόλεμο να τιμῶνται με τις ἴδιες τιμές με τους ἀθάνατους. Εγώ, λοιπόν, αὐτοὺς καλοτυχίζω και ζηλεύω για τον θάνατό τους και θεωρῶ ὅτι μόνο αὐτοὶ ἀξίζουν να ζουν, οἱ οποίοι, αν και ἔτυχε να ἔχουν θνητὰ σώματα, κληροδότησαν ἀθάνατη μνήμη λόγω της ανδρείας τους.

2.Με ποιες εκδηλώσεις, σύμφωνα με το κείμενο, τιμῶνται ὅσοι θυσιάζονται για την πατρίδα;

Ὅσοι θυσιάζονται για την πατρίδα θάπτονται με δημόσια φροντίδα και γίνονται ιδιαίτερες εκδηλώσεις προς τιμὴν τους. Συγκεκριμένα, οργανώνονται αθλητικοί, μουσικοί και ιππικοί αγῶνες. Με αὐτὸν τον τρόπο η πολιτεία δείχνει την ευγνωμοσύνη της για την αυτοθυσία των νεκρῶν πολεμιστῶν και ταυτόχρονα οἱ εὐποροὶ πολῖτες (ιδιαίτερα στους ιππικούς αγῶνες) ἔχουν τη δυνατότητα να ἐπιδείξουν τον πλούτο τους.

(μονάδες 5)

3.α) Να βρείτε μία λέξη του κειμένου με την οποία έχει ετυμολογική συγγένεια καθεμία από τις παρακάτω λέξεις:

- ηγεμόνας → ήγεϊσθαι
- ευτυχία → ἔτυχον
- υποτίμηση → τιμαῖς
- γέννηση → γενέσθαι

(μονάδες 2)

β) Να βρείτε δύο ομόρριζες λέξεις για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις: τύχη, θάνατος.
Τύχη: Τυχαίος, ευτυχία
Θάνατος: Θανατικός, ετοιμοθάνατος

(μονάδες 1)

4.α) Να μεταφέρετε τους παρακάτω τύπους στον άλλο αριθμό:

- τῇ τύχῃ : ταῖς τύχαις
- αἱ μνήμαι : ἡ μνήμη
- τὴν ἀρετὴν : τὰς ἀρετάς
- ἀνθρώπων : ἀνθρώπου

(μονάδες 2)

β) εὐδαιμονεστάτους - κάλλιστον - ἀξίους : να μεταφέρετε τα επίθετα στους υπόλοιπους βαθμούς διατηρώντας την πτώση, το γένος και τον αριθμό.

Εὐδαίμονας- εὐδαιμονεστέρους- εὐδαιμονεστάτους

Καλόν- καλλίονα – κάλλιστον

Αξίους- ἀξιωτέρους- ἀξιωτάτους

(μονάδες 2)

5. Στην παρακάτω πρόταση να βρείτε το επίθετο και να τα αντικαταστήσετε στους άλλους βαθμούς:

Αἰρετώτερος ἐστὶν ὁ θάνατος τοῦ ἀτίμου βίου.

Αἰρετός- αἰρετώτερος- αἰρετώτατος

Ατίμου- ἀτιμότερου- ἀτιμοτάτου

(μονάδα 1)

β) Να γίνει χρονική αντικατάσταση του τύπου παιδεύω στην ευκτική ενεργητικής φωνής στο α πληθυντικό πρόσωπο.

Ενεστώτας: παιδεύοιμεν

Μέλλοντας: παιδεύσοιμεν

Αόριστος: παιδεύσαιμεν

Παρακείμενος: πεπαιδευκότες- πεπαιδευκυῖαι-πεπαιδευκότα είημεν/ είμεν

(μονάδα 2)

6. Να αναγνωριστούν συντακτικά οι τύποι: *ήγεισθαι, τόν βίον, οἷ, διά τήν φύσιν.*

ήγεισθαι: τελικό απαρέμφατο, Υποκείμενο στο απρόσωπο ρήμα «προσήκει»

τόν βίον: αντικείμενο στο ρήμα «ετελεύτησαν»

οἷ: υποκείμενο στο «πενθούνται»

διά τήν φύσιν: Εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας

(μονάδες 2)